

Seat No. _____

HAN-1901240201030500

B. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F.-2019)

Examination

June – 2023

Political Science : Paper-5

(Indian Government & Politics-1)

(Elective-I) (New Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 ભારતના બંધારણીય સભાની રચના અને તેની વિવિધ સમિતિઓનાં કાર્યની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1 ભારતીય બંધારણના ઘડતર પર ‘ભારતીય સરકાર કાયદા, 1935’નો પ્રભાવ વિષે ચર્ચા કરો. 14

2 આમુખ એટલે શું ? ભારતીય બંધારણના આમુખમાં દર્શાવેલ આદર્શોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2 ભારતના નાગરિકોના મૂળભૂત હક્કોની સમીક્ષા કરો. 14

3 રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો જણાવી ભારતમાં તેના અમલ વિષે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3 ભારતીય બંધારણનાં મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

4 કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના ધારાકીય અને કારોબારી સંબંધોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4 કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના સંબંધોમાં સંઘર્ષનાં કારણો વિષે ચર્ચા કરો. 14

5 નીચેના ચાર પૈકી કોઈ પણ બે પ્રશ્નના જવાબ આપો : 14

- (1) મૂળભૂત ફરજો
- (2) મુસદ્દા સમિતિ
- (3) સ્વતંત્રતાનો આધિકાર
- (4) ભારતીય નાગરિકતા

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

- 1 Discuss the composition of the Constituent Assembly of India and the functioning of its various committees. **14**

OR

- 1 Discuss the influence of the Government of India Act, 1935 on the framing of the Indian Constitution. **14**

- 2 What is the Preamble ? Discuss the ideals enshrined in the Preamble of the Indian Constitution. **14**

OR

- 2 Review the fundamental rights of citizens of India. **14**

- 3 State the Directive Principles of State Policy and discuss its implementation in India. **14**

OR

- 3 Discuss the salient features of Indian Constitution. **14**

- 4 Discuss the legislative and executive relationship between the Central Government and the State Government. **14**

OR

- 4 Discuss the causes of conflict in central and state government relations. **14**

- 5 Answer any **two** of the following **four** questions : **14**

- (1) Fundamental duties
- (2) Drafting Committee
- (3) Right to freedom
- (4) Indian citizenship